

А 2014
907 к.

Шығармалар жинағы

Нұрлан
ОРАЗАЛИН

1

А 2014/907 К.

Бірінші том

Нұрлан
ОРАЗАЛІН

*жыр
кітабы*

АКҚАРА
БАСПАСЫ
Алматы,
2014

МАЗМҰНЫ

С. Қирабаев. РУХ ТӘУЕЛСІЗДІГІНІҢ АҚЫНЫ7

Ерте көктем

«Ертегідей ерте көктем...» 37

БАЛ КҮНІМНІҢ КӨЗІНДЕЙ...

«Таңғы тауық шақырды...»	38
«Мен даладан тілек іштей сұраймын...»	39
«Сүмбе – жердің төресі...»	40
««Ауылдың жаны терен сай...»	41
«Аяз суық, буып қырды...»	42
Шиліөзек	43
««Жетемін» деп қанша белді бусан да...»	44
«Жел боп кезіп қырканы...»	45
Қыран	46
Таңғы сурет	47
Ән туралы баллада	48
Тасқын	50
«Көгілдір түнде...»	51
«Құстар қайтты...»	52
«Талайлар қамығып іздеген...»	53
«Бүлдірген тере барғанда...»	54
Анама	55
«Жырлайды кеп...»	56
Досқа сыр	58
«Сағыныш – ғажайып күш білем...»	60
«Мен жырдан білмеуші ем басқаны...»	61
Ән	62
Анама хат	64

ЖҰЛДЫЗДАР БІЛЕДІ ЖЫЛАЙ ДА...

«Жырла! Жырлай түс! Мұнайма!...» 66

«Жаз кеші... Таудың етегі...»	67
«Қыс жайлы өлен жаздым мен...»	68
«Қарашы, тағы күз келді...»	69
«Мен күрсіндім...»	70
«Сағындым иісін аршаның...»	72
«Қар жауыпты Алатауға – бөктерге...»	73
«Кішкентай ғана...»	74
«Бір сәуле көкте жанып тұр...»	75
«Тал, терек баяу қалғыған...»	76
«Әдемі жазда бак ішін...»	77
Асыл Баба	78
««Күз келді», дейді...»	80
«Шалғайда жүрсін білем мен...»	81
«Бозторғай үнді жыршы әлем...»	83
«Бақаштың іргесінде жыра бар...»	84
Үлкен сұрақ	86
«Өртеніп отты сезімге...»	88

АСПАН МЕН ЖЕР ТІЛДЕСКЕНДЕ...

«Таусыла жаздап жыр-шыдам...»	90
«Жасыл кеште...»	91
«Бұлғтай боп таумен көшкенмін...»	92
«Өзіммен өзім қалып күн кешкенде...»	93
Кел, көктем!	94
«Көгілдір көктен күй ансап...»	96

ЖАНЫМДЫ ІЗДЕ ЖЫРДАН...

«Мен адалмын...»	97
«Тау да қалды...»	98
«Өмірде, жаным, аз ба күн...»	99
«Естимісін!»	100
«Бастаудың көзі тұнық-ты...»	101
«Мұнайма, құсым!...»	102
«Ақ көйлегің алыста...»	103
«Енку-енку, ессіз күн!...»	104
«Ұлытардың рухындай төрдегі...»	106
«Жасыны қатты жанымның...»	107
«Ойлы ғалам!...»	108
«Елестеп арман, бар тұнық...»	110
Үш нұсқа	111

Сырнайлы шақ...

«Тәңірім нұрын төккенде...»	119
«Қара, досым, көктем кепті қалаға...»	120
«Хали-Гали»	122
«Шақырар мені...»	124
Қиық Ай.....	126

МЕНІҢ ЖИЫРМА ЖАСЫМ КЕЛЕДІ...

1. Үнім менің алаңдарда адасты...	128
«Толғақты бір күй биледі қырканы...»	130
««Қайырлы түн!» – ән аты...»	131
«Тағы да бір күн өтті, бір түн өтті...»	132
«Тартшы, досым!...»	133
«Қарашада қамығып шын жүріп ем...»	134
«Өксітпендер өленді!...»	136
«Көк аспанның жұлдызы жамырасқан...»	137
«Қош бол, сен, мұң кешкен шақтарым...»	138
2. Күз түні қайыңнан жас тамған...	139
«Біз білер боз үміт-ғұмырда...»	139
«Жұлдыздар! Тындайтын бар ма үн...»	140
«Есінде ме, жан досым, ес білгелі...»	141
«Есіл ер өтті...»	143
«Қырманда... Құлақ сап көп үнге...»	145
Көкпар.....	147
Қыс келбеті.....	149

ТЕНСЕЛІП ТҰР ТҮНГІ АСПАН...

«Махаббатты жырлағандар көп тегі...»	150
«Теңізімде көптен жел еспей...»	152
«Мен бақытын қызғанбаймын басқаның...»	154
«Жауандаған жаны нәзік, «бөтен» қыз...»	156
«Көкшіл Қала... Қандай әсем ән кешкен...»	157
«Өмір нұрлы...»	158
«Жырлалы жүрек...»	160
«Түсін мені!...»	162
«Қоштасар сәт... Қара көзін қиылған...»	163
«Мен өлең жаздым...»	165
«Сал сезім, бекерге бүріспе...»	167

Ф. Оңғарсынова. ҚЫРДЫҢ ҚЫРМЫЗЫ БОЯУЛАРЫ..... 170

Сырғалы түн

«Жолдан...»	185
ЖАУЫН ШАЙҒАН КӨШЕЛЕРДЕН ОТ ӨРІП...	
1. Әлденеге жұлдыздар мұңаяды	187
«Жеткізбей кеткен бұла күндерді...»	189
«Шатынардай жанымның жасындары...»	190
«Сағынба мені!...»	191
«Далада аяз...»	192
«Аспан ашық...»	193
«Жұлдыз жауды...»	194
«Аяулым!...»	195
2. Жегілсе қара ат шанаға...	197
«Асықпа, досым, қалаға...»	197
«Аязды баққа...»	199
«Ауыл түнгі ұйқыда. Борасында...»	200
«Кетемін ертен...»	201
«Далада аяз... Аяз суық...»	202
Ақындар	203
Досты қайрау	205
Күзгі құстар	207
«Неткен дауыс?!»	209
Той	210
«Жүр, кеттік бірге түзге кең...»	212
«Балқұрақ иісі аңқыған...»	214
«Коштасар бізге кез келді...»	215
« Жапырақ-ой, қайда қашып барарсың?.. »	216
«Аспан жалғыз...»	218
КАРАША ҚАЗДАР ҚАЙТҚАНДА	
«Асып кетті сағыныш бала қырдан...»	220
«Туған елдің шежіре шалдарындай...»	221
«Немересін орап ап шекпеніне...»	222
«Сендер әжемді ұмыттыңдар ма...»	223
ТҮНГІ ЫРҒАҚТАР	
«Оңымнан соккан жел ме екен...»	224
«Ақпан да өтер...»	225
«Есімде жоқ...»	226

«Тыңдашы мені, тыңда сен...»	227
«Көңілім бей-жай...»	228

ЖАУЛЫҒЫН ДҮНИЕ БҰЛҒАЙДЫ

1. Арғымақ – дәуір зулайды.....	230
«Ағады күндер...»	232
«Ақ ұлпа қармен ғалам, бақ...»	233
«Ағыл да тегіл жыр күтіп...»	234
«Інкәрмін...»	235
2. Үзілмеу үшін жалғандым.....	237
«Өрік гүлдеген көктемде...»	237
«Сенбейтін жандар сұрасын...»	239
«Алыстан...»	241
«Мазасыздау...»	243
Жапырақсыз жас қайын	245
Кешір, әке!.....	246
Ініге тілек.....	247
«Түнгі сағат үш жарым...».....	249

Беймаза көңіл

«Өмірге мынау...»	255
Жаңа жыл түні	257

АНТЕННАЛАР ШЫРМАҒАН АСПАНМЕНЕН...

«Өлең келді... ..»	259
«Тырнарлардың қанатын талдырып қыр...»	261
«Дауыс... ..»	262
Аспан туралы жыр	264
Қара жорға.....	266
Атам Нұрахметтің Рухына	266
«Шулады жасыл бақ тұнып...»	268
«Жүректің жалыны барда...»	269
Қара шалаң исі	270
Алғашқы қар	272

ӨҢ МЕН ТҮС

«Ақтарылып сезім боп...»	274
«Кен дала...»	276

КҮЗГІ САҒЫНЫШ

«Бұла арман сынды...»	278
«Екінді кез...»	279

МОЙЫНДАУ

«Іздедім...»	280
«Бакыт деген...»	281
«Қауқарың жетсе, күлдір сен...»	282

АСПАНЫҢ ТҮРІП ТҮНДІГІН...

«Колыннан, тағдыр, келсе егер...»	284
«Сан ойлар мені жұлдырап...»	286

БЕЙТАНЫС ҮНДЕР

«Ит-құсқа түнде жем болар...»	288
«Тандардай сұлу...»	290
«Күн өтер, ай да, жыл-дағы...»	292
«Өтеді күндер...»	293
«Тағдырым!..»	294
«Асықпа, дос, тақпа мінді...»	295
Қираған гитара үні (толғау)	296
I. Паблоньн жүрегі	296
II. «Чакабуко» түрмесінен жеткен сөз	300
Альбертоның алғашқы монологы	300
Альбертоның екінші монологы	303
Альбертоның үшінші монологы	305
Альбертоның төртінші монологы	307
III. Сантьяго алаңындағы ән *	309
«Қайран да қайран!..»	311
Сөнбейтін от (толғау)	314
«Мен осы ырза болмай бір ісіме...»	319

Жерік тұңдөр

«Келіңдерші!..»	325
Сынық сөз	328
Сарыала құстар (элегия)	330
Байғыз үні	332
Ұят	334

ДОСТАРҒА НАЗ

«Біздер үшін меже де жырақ әлі...»	336
«Отыз екі...»	338
Ескі сурет	340

БІР АДАМ МҰҢАЯДЫ...

«Ән таусылды...»	342
«Бос уақыт...»	344
«Күндер кеткенмен...»	345
«Жүзінді көргендей болдым...»	346
«Мен соғысты көргем жоқ...»	347

ЖЕРІК ТҮНДЕР (*импрессионистік цикл*)

«Жанымда мазаланған бір үн бардай...»	349
«Оздырып мұңды көркем...»	351
«Аунап-кунап, қар кешіп...»	353
«Сакта мені! Сактай көр өкпе-наздан...»	355
«Жауын толастар... Күн күлер...»	356
«Айтылар сөзін көп еді...»	357
«Ақшанқан Дала...»	359
«Өшіп түндер...»	361
Жастық одасы (<i>толғау</i>)	363

МАЗАСЫЗДЫҚ

««Апыр-ай!...»	368
«Жанбыр жауды...»	370
«Бозамық таң... Жүрегімді жыр қарып...»	372
«Жоғалған күндер мені мазалады...»	373
«Көк сайдың аузы – көк шалғын...»	375

С. Жұмабек. ШАБЫТТЫҢ ШАҢҚАЙ ТҮСІ	377
---	------------